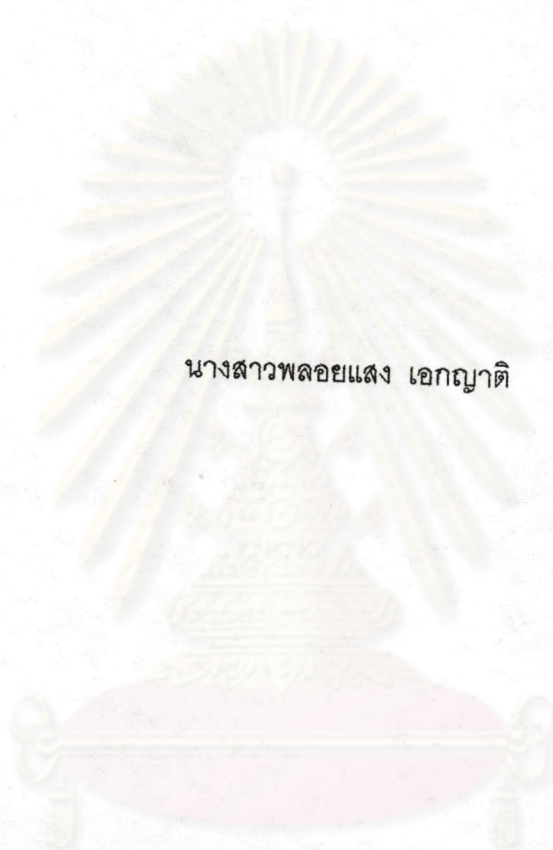

กระบวนการทำประมวลศัพท์เรื่องการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาล

นางสาวพลอยแสง เอกญาติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการแปลและการล่าม หลักสูตรการแปลและการล่าม

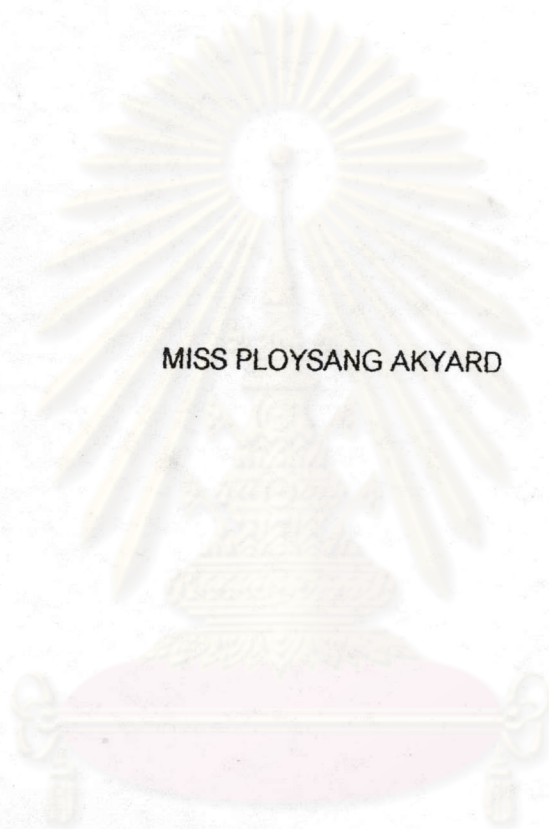
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-0359-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TERMINOLOGY ON ARTIFICIAL RECHARGE OF GROUND WATER

MISS PLOYSANG AKYARD

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Translation and Interpretation
Program of Translation and Interpretation

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-0359-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กระบวนการทำประมวลศัพท์เรื่องการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาล

โดย

นางสาวพลอยแสง เอกญาติ

สาขาวิชา

การแปลและการล่าม

อาจารย์ที่ปรึกษา

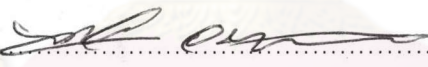
อาจารย์ ดร.วิโรจน์ อรุณมานะกุล

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.กัลยา ติงศภัทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพียรศิริ วงศ์วิมานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.วิโรจน์ อรุณมานะกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีมา มัลลิกะมาส)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พลอยแสง เอกญาติ : กระบวนการทำประมวลศัพท์เรื่องการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาล.
(TERMINOLOGY ON ARTIFICIAL RECHARGE OF GROUND WATER) อ. ที่ปรึกษา :
อาจารย์ ดร.วิโรจน์ อรุณมานะกุล, 232 หน้า. ISBN 974-03-0359-5.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกระบวนการจัดทำประมวลศัพท์ตามหลักการ
ศัพท์วิทยา เพื่อหากระบวนการที่เหมาะสมในการจัดทำประมวลศัพท์เรื่องการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาล
และเพื่อจัดทำประมวลศัพท์ที่จะเป็นประโยชน์ในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำหรับนักแปลและคู่มือการใช้
ศัพท์เฉพาะด้านในศาสตร์การเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการและผู้สนใจทั่วไป

ผลการวิจัยได้จากการศึกษาหลักการทางด้านศัพท์วิทยาที่นักศัพท์วิทยาที่มีชื่อเสียงหลาย ๆ
ท่านได้นำเสนอไว้ แล้วนำมาทดลองประยุกต์ใช้เพื่อให้เข้ากับวัตถุประสงค์ของการจัดทำประมวลศัพท์
กลุ่มเป้าหมาย และสถานการณ์แวดล้อมอื่นๆ จนสรุปได้กระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการจัดทำ
ประมวลศัพท์เรื่องการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาล โดยแบ่งกระบวนการทั้งหมดได้เป็น 4 ขั้นตอนพร้อมวิธี
วิทยาและเกณฑ์ในแต่ละขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นตอนการเตรียมการและรวบรวมข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ใน
การคัดเลือกข้อมูล (2) ขั้นตอนการสร้างคลังข้อมูลภาษา โดยใช้วิธีวิทยาในการสร้างคลังข้อมูลภาษา
(3) ขั้นตอนการกำหนดมโนทัศน์สัมพันธ์ โดยใช้วิธีวิทยาในการกำหนดมโนทัศน์สัมพันธ์ และวิธีวิทยา
ในการบันทึกข้อมูลศัพท์เบื้องต้น (4) ขั้นตอนการบันทึกข้อมูลศัพท์ โดยใช้วิธีวิทยาในการบันทึกข้อ
มูลศัพท์ และวิธีวิทยาในการกำหนดศัพท์ภาษาไทยในประมวลศัพท์

ประมวลศัพท์เรื่องการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาลอันเป็นผลจากการวิจัยครั้งนี้ มีศัพท์ทั้งหมด 96
ศัพท์ นำเสนอตามกลุ่มมโนทัศน์สัมพันธ์ของชุดศัพท์ แต่ละบันทึกมีข้อมูลศัพท์ภาษาอังกฤษ ศัพท์
ภาษาไทย รูปไวยากรณ์ หมวดเรื่อง นิยาม ตัวอย่างการใช้ หมายเหตุการใช้ คำเหมือน คำต่าง
และศัพท์อื่นๆ ในกลุ่มที่เกี่ยวข้องกันตามหลักมโนทัศน์สัมพันธ์

ภาควิชา การแปลและการล่าม
สาขาวิชา การแปลและการล่าม
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

4280249422 : MAJOR ENGLISH-THAI TRANSLATION

KEY WORD: Terminology / groundwater / artificial recharge

PLOYSANG AKYARD : TERMINOLOGY ON ARTIFICIAL RECHARGE OF GROUND WATER. THESIS ADVISOR : WIROTE AROONMANAKUN, Ph.D., 232 pp. ISBN 974-03-0359-5.

The objective of this thesis is to study the methodology of terminology in order to find an appropriate way to produce a terminology on artificial recharge of groundwater, and thus beneficial as a tool for translators and manual of technical terms on artificial recharge of ground water for those who are in this field and those who are interested.

The conclusion of this research derived from analyzing the conceptual methods on terminology proposed by various well known terminologists, and applying by experimenting in accordance with the objective of terminology, targeted group and environmental situation. Thus concluding a proper procedure to terminology on artificial recharge of ground water which can be classified into 4 steps. (1) The preparation and data collecting which methodology of data selecting was applied, (2) The corpus building with its methodology, (3) The conceptual network establishment with its methodology, (4) The terminological recording with methodology of creating terminological records and methodology of assigning Thai terms to concepts.

As the result of this research, the set of terms on artificial recharge of ground water consisted of 96 terms presented according to the conceptual network. Each record consisted of English term, Thai term, grammatical category, subject field, definition, example, usage note, linguistic specification and cross-reference of the term.

Department Translation and Interpretation
Field of study Translation and Interpretation
Academic year 2001

Student's signature..... *Ploysang Akyard*
Advisor's signature..... *Wirote Aronmanakun*
Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจากหลายๆ ท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร.วิโรจน์ อรุณมานะกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ให้แนวความคิดในการทำวิจัย ดูแล เอาใจใส่ และตรวจแก้วิทยานิพนธ์ทุกชั้นตอนตลอดเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพียรศิริ วงศ์วิภาานนท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีมา มัลลิกะมาศ ผู้สละเวลาให้เกียรติเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคอยให้คำแนะนำอันมีค่าแก่ผู้ทำวิจัยเสมอมา ผู้ทำวิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาร์ภี แกสตัน ผู้อำนวยการศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ และคณาจารย์ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่างๆ ซึ่งเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และเป็นความรู้ที่จะติดตัวไปเพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต

ขอขอบพระคุณ คุณสุรพงษ์ เชียงทอง ผู้อำนวยการโครงการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาล กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม ตลอดจนถึงวิศวกรและเจ้าหน้าที่ประจำโครงการทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือให้ความรู้ในศาสตร์ด้านการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาล และสละเวลาทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่อาจสำเร็จลงได้เลยหากไม่ได้รับกำลังใจ และความช่วยเหลือจากบุคคลต่อไปนี้ เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ หลักสูตรปริญญาโททางด้านวิชาการแปลและการล่าม รุ่นที่ 1 ทุกท่าน เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานหลักสูตรทุกท่าน โดยเฉพาะคุณรัตนา ศิริสุวรรณสิทธิ์ ผู้ให้ความช่วยเหลือในด้านการประสานงานระหว่างผู้ทำวิจัยกับคณาจารย์และหน่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัยด้วยความเต็มใจเสมอมา คุณผาณิต กุลชล หัวหน้าฝ่ายประสานราชการและตรวจราชการ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมทรัพยากรธรณี และเจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายทุกท่าน ที่ให้ความเข้าใจ เห็นใจ และช่วยเหลือผู้ทำวิจัยในด้านเวลาและแบ่งเบาภาระหน้าที่การงานประจำของผู้ทำวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นลงได้ภายในเวลา

สุดท้ายนี้ ผู้ทำวิจัยขอมอบความดีใจๆ ที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้พึงมีให้กับคุณพ่อคุณแม่ ผู้เหนี่ยวลากทั้งกายและใจมากกว่าผู้ทำวิจัยหลายเท่า เพื่อนๆ ที่คอยให้กำลังใจและส่งเสริมขยันมีได้ขาด รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำวิจัยครั้งนี้ทุกๆ ท่าน ผู้ทำวิจัยขอขอบพระคุณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	v
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	v
กิตติกรรมประกาศ.....	vi
สารบัญตาราง.....	vii
สารบัญภาพ.....	viii
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
กลุ่มเป้าหมายของการทำวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อจำกัดการวิจัย.....	4
โครงสร้างของวิทยานิพนธ์.....	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม และการเตรียมการเบื้องต้น.....	7
ว่าด้วยเรื่องศัพท์วิทยา.....	7
ศัพท์วิทยากับเรื่องการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาล.....	8
ระเบียบวิธีวิจัยในการทำประมวลศัพท์.....	11
การเตรียมการเบื้องต้นก่อนลงมือทำประมวลศัพท์.....	15
ขั้นตอนการทำประมวลศัพท์เรื่องการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาล.....	17
บทที่ 3 การสร้างคลังข้อมูลภาษา.....	19
ความเป็นมาของการใช้คลังข้อมูลภาษาในการทำประมวลศัพท์.....	19
ความสำคัญของคลังข้อมูลภาษาในกระบวนการทำประมวลศัพท์.....	20
วิธีวิทยาในการสร้างคลังข้อมูลภาษา.....	21
ปัญหาในเรื่องการสร้างคลังข้อมูลภาษาและทางแก้ไข.....	27
บทที่ 4 การสร้างมโนทัศน์สัมพันธ์.....	30
ว่าด้วยเรื่องมโนทัศน์สัมพันธ์.....	30
วิธีวิทยาในการสร้างมโนทัศน์สัมพันธ์.....	31
ข้อสังเกตในการใช้งานบัณฑิตกัมมโนทัศน์สัมพันธ์และข้อมูลศัพท์เบื้องต้น.....	47
ปัญหาและทางแก้ไขในขั้นตอนการสร้างมโนทัศน์สัมพันธ์.....	50
บทที่ 5 การจัดทำบันทึกข้อมูลศัพท์.....	52
ว่าด้วยเรื่องบันทึกข้อมูลศัพท์.....	52
วิธีวิทยาในการจัดทำบันทึกข้อมูลศัพท์.....	53

ข้อสังเกตในการใช้งานบันทึกข้อมูลศัพท์.....	62
สรุปผลบันทึกข้อมูลศัพท์และบทวิเคราะห์.....	65
ปัญหาในเรื่องการจัดทำบันทึกข้อมูลศัพท์.....	67
บทที่ 6 การกำหนดศัพท์ภาษาไทยในประมวลศัพท์.....	69
วิธีวิทยาในการกำหนดศัพท์ภาษาไทยในประมวลศัพท์.....	69
ปัญหาในขั้นตอนการกำหนดศัพท์ภาษาไทย.....	77
บทที่ 7 บทบาทของคอมพิวเตอร์ในกระบวนการจัดทำประมวลศัพท์.....	79
บทที่ 8 บทสรุป.....	86
สรุปผลการวิจัย.....	86
อุปสรรคในการทำวิจัย.....	88
การประยุกต์ใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย.....	90
รายการอ้างอิง.....	93
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก รายละเอียดคดคลังข้อมูลภาษา.....	96
ภาคผนวก ข บันทึกมโนทัศน์สัมพันธ์และข้อมูลศัพท์เบื้องต้น.....	99
ภาคผนวก ค ประมวลศัพท์เรื่องการเติมน้ำลงชั้นน้ำบาดาล.....	169
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	232

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 เปรียบเทียบจำนวนมโนทัศน์ที่มีจำนวนรูปศัพท์ต่างๆ ระหว่างอังกฤษและไทย.....	70

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 1 แบบฟอร์มบันทึกมโนทัศน์สัมพันธ์.....	39
ภาพที่ 2 แบบฟอร์มบันทึกมโนทัศน์สัมพันธ์และข้อมูลศัพท์เบื้องต้น.....	45
ภาพที่ 3 ตัวอย่างบันทึกมโนทัศน์สัมพันธ์และข้อมูลศัพท์เบื้องต้น.....	49
ภาพที่ 4 แบบฟอร์มบันทึกข้อมูลศัพท์.....	57
ภาพที่ 5 ตัวอย่างบันทึกข้อมูลศัพท์.....	62
ภาพที่ 6 แผนผังแสดงโครงสร้างศัพท์ในชุดวิธีการเติมน้ำ.....	76

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย